

[Øllgaard]

disse dage – var blevet fortsat, var disse rentefald ikke kommet, i hvert fald ikke i tilnærmelsesvis samme omfang.

Den gode udvikling i omkostnings- og renteudviklingen, som nu er sat i gang, er det kolossalt vigtigt at fastholde, fordi den udvikling er der mange penge i for landbrugserhvervet, og der er brug for mange penge til genrejsning af dansk landbrug. Denne regerings omkostnings-, rente- og erhvervs politik er den politik, vi er interesseret i, og på hele denne baggrund er vi meget lidt interesseret i de forslag om finansieringsreformer, som vi her har til behandling. En gennemførelse af forslagene ville skabe uoverskuelighed for eventuelle låntagere, hvis nogen overhovedet turde tage lånene. En gennemførelse af forslagene ville skabe vældige administrative vanskeligheder; det ved vi fra de rapporter og betænkninger, der er produceret over emnet i tidens løb. En gennemførelse af forslagene ville ikke løse landbrugserhvervets grundlæggende problem, som er det med konkurrenceevnen. Jeg undrer mig derfor egentlig over, at forslagene er kommet frem nu, for de er i virkeligheden ikke særlige aktuelle.

Forslagene er heller ikke egnet til løsning af den aktuelle oprydningsopgave, som består i at afløse nogle af de betydelige, højt forrentede gældsbyrder i landbruget, som trænger hårdt til konvertering. Sådanne gældsbyrder findes desværre i stort mål.

Efter venstres opfattelse er det klart en del af den økonomiske oprydningsopgave, regeringen er i gang med, at skabe mulighed for ombytning af betydelige dele af den tunge gæld på landbrugsejendomme. Den gæld, der skal byttes, er typisk lån til en forrentning på 20–23 pct., ofte lån, der er optaget under krisen til dækning af uventede rente- og omkostningsstigninger, altså driftsunderskud, og der er et klart behov for, at sådanne gældsombytningsmuligheder skabes og realiseres i denne samling. Derfor er vi tilfredse med, at regeringen aktivt arbejder med denne sag.

Vi erkender, at rækkefølgen i regeringens politik måtte være den, som er fulgt, nemlig at der først blev foranstaltet en opbremsning af omkostningsudviklingen, at der blev udløst rentefald og omkostningslettelse, i det omfang det er lykkedes, og nu supplerende en oprydning i det værste af den ophobede gæld. Til denne oprydning tjener i øvrigt og-

så udvidelsen og forbedringen af allerede vedtagne ordninger, de vedtagelser, vi gjorde før jul. Dertil kommer så nu en gældsombytningsoperation, som vi forventer og håber på politisk tilslutning til; ikke mindst vil jeg her appellere til aktiv og positiv medvirken fra socialdemokratiet. Socialdemokratiet har jo netop så sent som i dag argumenteret for en vifte af muligheder, som kan anvendes, og vi håber derfor på en fornuftig, positiv og aktiv medvirken.

Ind i hele det billede, som jeg her har tegnet, forekommer det mig, at hverken beslutningsforslag B 70, socialdemokratiets forslag, eller SFs forslag, B 84, eller for den sags skyld det forslag, vi skal behandle efter disse punkter på dagsordenen, nemlig L 166, passer i den aktuelle situation, så venstre må afvise med bl.a. den argumentation, jeg her har lagt frem, hvortil kommer tilføjelsen om andelseje. Som vi ved mange tidligere lejligheder har sagt, er vi bestemt ikke imod andelseje, men vi er imod, at denne ejerform favoriseres, i hvert fald i større omfang. Der er jo ikke, hverken i indland eller udland, i praksis noget som helst, der taler særligt for denne andelsejerorganisationsform, og ej heller i den oplevede udvikling er der noget, der taler specielt for andelseje. Venstre må derfor afvise de to forslag, vi har til behandling.

Gade (SF):

Jeg kan forstå på venstres ordfører, at den aktuelle situation er den, han tager sit udgangspunkt i, og da er det jo så interessant, at man kan se den aktuelle situation så ganske forskelligt, for jeg forstod, at forslaget om at tage udgangspunkt i en omfattende ungdomsarbejdsløshed, i finansieringsproblemer osv. ikke var et aktuelt udgangspunkt. Men jeg må så sige, at sådan som jeg ser verden, er det nogle af de aktuelle udgangspunkter.

Landbrugets situation er vel aktuelt set sådan, at vi i 1982 fik et lidt bedre år, men dog bedre i forhold til en situation, der var meget dårlig. De fundamentale problemer i dansk landbrug består imidlertid. Der er lavet en række ordninger, støtteordninger af forskellig art: negativ indkomstskat, rentetilskud, gældssanering, nogle dårligere og nogle bedre, men generelt er det dog sådan, at de